

Aan de woordvoerders asielbeleid in vaste commissie voor Justitie en Veiligheid in de Tweede Kamer

VluchtelingenWerk Nederland
Postbus 2894
1000 CW Amsterdam
Telefoon (020) 346 72 00
Helpdesk (020) 346 72 50
Fax (020) 617 81 55
www.vluchtelingenwerk.nl
info@vluchtelingenwerk.nl

Bijlage: aanbevelingen quickscan leefomstandigheden noodopvang

Datum 14 oktober 2022
Betreft Brief VluchtelingenWerk Nederland – commissiedebat Vreemdelingen- en asielbeleid 19 oktober 2022
Ons kenmerk O.2.2.22-070.MK

Geachte woordvoerders asielbeleid,

Ten behoeve van het [Commissiedebat Vreemdelingen- en asielbeleid](#) dat op woensdag 19 oktober staat geagendeerd wil VluchtelingenWerk Nederland u graag de onderstaande punten meegeven.

Opgangcrisis in Nederland

De situatie in de opvang verslechtert met de dag. Al meer dan een jaar worden asielzoekers en statushouders in noodopvang opgevangen en sinds juni ook in crisisnoodopvanglocaties. Een steeds groter deel van de opvang voldoet niet aan de minimumnormen en is onrechtmatig. Er is geen goede medische zorg, mensen slapen al maandenlang op veldbedjes in sporthallen, worden veelvuldig verhuisd en veel kinderen kunnen al maandenlang niet naar school. Met als dieptepunt dat er maandenlang regelmatig asielzoekers buiten hebben moeten slapen en dat dat weer dreigt te gebeuren. De Inspecties [Justitie en Veiligheid](#) en [Gezondheidszorg en Jeugd](#) hebben de afgelopen periode meerdere keren de noodklok geluid over de leefomstandigheden en toegang tot medische zorg in de crisisnoodopvang en in en rond aanmeldcentrum Ter Apel. Recentelijk heeft ook de [Kinderombudsman](#) geconstateerd dat de situatie van de 300 alleenstaande kinderen in aanmeldcentrum Ter Apel ernstig is verslechterd.

De rechtbank Den Haag heeft in de rechtszaak die VluchtelingenWerk heeft aangespannen [geoordeeld](#) dat uiterlijk over negen maanden voor alle asielzoekers en statushouders die nu in de noodopvang of crisisnoodopvang verblijven, die niet aan de minimumnormen voldoet, in betere opvang moet worden voorzien. Dit gaat om basale voorzieningen zoals slaapruintes met muren, een plafond, afsluitbare deur en een toereikende en werkende sanitaire infrastructuur. Ook moet er per direct toegang zijn tot medische zorg en mogen kwetsbare asielzoekers overeenkomstig de [Handreiking](#) niet meer in de crisisnoodopvang geplaatst worden. Per 20 oktober mogen deze kwetsbare asielzoekers ook niet meer in de noodopvang worden geplaatst, tenzij er in hun specifieke opvangbehoefte kan worden voorzien.

Tot verbazing van VluchtelingenWerk is de staat in beroep gegaan. Kennelijk ziet het kabinet dit vonnis niet als extra reden om snel als op alles te zetten om een einde te maken aan de schadelijke omstandigheden waar nu duizenden asielzoekers en statushouders steeds langer in verblijven. Deze situatie is al heel lang bekend en al heel lang urgent. Op 20 oktober zal het

gerechtshof beslissen of een aantal vorderingen die de rechtbank aan de overheid oplegt geschorst zullen worden tot aan de uitspraak in het hoger beroep waarvan de zitting op 10 november is. Tot die tijd blijft de gehele uitspraak van de rechter onverkort overeind, ook die delen waarvan de staat schorsing vraagt.

Deze situatie is niet het gevolg van een plotseling hoog aantal asielaanvragen maar van slecht beleid – waarbij onvoldoende is ingezet om samen met de gemeenten nieuwe structurele opvang te creëren, te weinig is gedaan om de huisvesting van statushouders te faciliteren en opnieuw te weinig registratie en behandelcapaciteit beschikbaar is, waardoor de wachttijden voor registratie en in de asielprocedure fors oplopen. VluchtelingenWerk heeft opnieuw een *quicksan* gemaakt over de situatie in de noodopvang en de crisisnoodopvang. Deze zullen wij woensdag 19 oktober aan uw Kamer aanbieden. Ook hieruit blijkt dat de omstandigheden verder verslechteren en dat het langdurig verblijf in erbarmelijke omstandigheden, vele verhuizingen, langdurige onzekerheid en slechte medische zorg mensen schade toebrengt. Er moet zo snel mogelijk een einde komen aan de (crisis)noodopvang. In de quickscan doen we twintig concrete aanbevelingen aan de overheid en de gemeenten om dit zo snel mogelijk voor elkaar te krijgen (zie bijlage).

VluchtelingenWerk pleit ervoor dat het kabinet zo spoedig mogelijk het [vonnis](#) van de rechtbank Den Haag uitvoert binnen de gestelde termijnen en zo snel mogelijk een einde maakt aan het gebruik van (crisis)noodopvang. Daarvoor is in de eerste plaats van belang dat nu vol wordt ingezet om in samenwerking met gemeenten goede duurzame opvang te creëren en flankerende maatregelen worden genomen om het proces van huisvesting te versnellen en meer ruimte in de reguliere opvang te maken overeenkomstig de bijgevoegde aanbevelingen.

Wettelijke taak gemeenten opvang asielzoekers

De bestuurlijke afspraken van 26 augustus bevatten ook de afspraak dat het Rijk uiterlijk 1 oktober 2022 spoedwetgeving in consultatie brengt die een wettelijke taak creëert voor gemeenten om asielopvang te realiseren. Dit is de belangrijkste en enige structurele weg uit deze crisis die wij voor ons zien. Hierdoor wordt het opvangen van asielzoekers niet langer een vrijwillige en vrijblijvende aangelegenheid maar een maatschappelijke opgave van alle gemeenten. Het zou een einde betekenen van het voortdurend openen en sluiten van locaties, van de constante zoektocht naar tijdelijke opvangplekken en van het telkens weer verplaatsen van asielzoekers. Helaas is het beloofde wetsvoorstel nog niet naar de Kamer gegaan en dreigt er opnieuw vertraging te ontstaan, terwijl de noodzaak van deze spreidingswet door Rijk en medeoverheden uitdrukkelijk wordt onderschreven en uitgedragen.

VluchtelingenWerk bepleit dat wordt ingezet op een eerlijke gemeentelijke taakstelling opvang asielzoekers, analoog aan de taakstelling huisvesting statushouders. Daar hoort een gedegen prognose en flexibiliteit bij. Een eventueel plafond en vrijwillig toegevoegde opvangplekken voor aantallen boven dat getal horen daar uitdrukkelijk niet bij, omdat de bestuurlijke impasse hiermee niet doorbroken wordt. De opvangtaak moet daarnaast gepaard gaan met een andere benadering, namelijk inzet op duurzame en actieve opvang in de samenleving en niet daarbuiten. Door in te zetten op structurele en vooral kleinschalige opvang in woonwijken met focus op behoud van veerkracht van de bewoners kan de overheid een beweging uit de crisis maken en aansluiten bij het maatschappelijk draagvlak voor kleinschaliger opvang. Van

onrust, instabiliteit, openen en sluiten van locaties en het onnodig verhuizen naar rust, stabiliteit en voorspelbaarheid. Van wachtstand naar participatie en regie op het eigen leven en van grootschalige geïsoleerde opvang naar verblijf in de samenleving en in nauwe verbinding met de samenleving.

VluchtelingenWerk dringt erop aan dat de inzet van kabinet zich richt op een gemeentelijke taakstelling opvang die qua systematiek analoog is aan de bestaande taakstelling huisvesting vergunninghouders, dus voor alle gemeenten op basis van inwoneraantal. Aldus zijn alle gemeenten verantwoordelijk en ontstaat bestuurlijke en politieke rust en duidelijkheid. Vervolgens kunnen de gemeenten dan per regio onderling samenwerken in het realiseren van deze opvang. Vrijwilligheid boven een bepaald aantal hoort hier uitdrukkelijk niet bij.

IND en (wacht)tijden) asielprocedure

VluchtelingenWerk maakt zich grote zorgen over de oplopende wachttijden bij de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND). Sinds 2016 zijn er problemen rondom de wachttijden in de asielprocedure. Dat heeft grote gevolgen voor het leven van asielzoekers en voor opvang, gezinshereniging, huisvesting en integratie. In augustus 2022 lagen er maar liefst 29.435 asielaanvragen op de plank om beoordeeld te worden¹. Dit aantal blijft oplopen en is al met 44% toegenomen ten opzichte van het aantal bij de start van de speciale taskforce begin 2020 toen er maximaal 20.395 asielaanvragen open stonden. Begin dit jaar werd 22% van de beslissingen in de Algemene Asielprocedure (AA) buiten de beslistermijn genomen en 61% in de Verlengde Asielprocedure (VA). In minder dan een jaar tijd is dit percentage opgelopen: naar 85% van de beslissingen in de AA buiten de beslistermijn en 83% in de VA².

Door het opnieuw oplopen van de wachttijden ontbreekt het perspectief bij vluchtelingen die in overvolle opvanglocaties verblijven en niet weten wanneer de IND naar hun vluchtverhaal zal luisteren nog steeds volledig. De meeste van hen komen uit Syrië, Afghanistan, Jemen en Turkije³. Daarbij zorgt het verlengen van de beslistermijn tot 15 maanden in de asielprocedure ervoor dat de druk bij de IND om snel te beslissen is weggenomen, het is immers pas mogelijk een beroep niet tijdig beslissen in te dienen nadat een beslistermijn is verstreken. Bovendien betekent de verlenging van de beslistermijn op de asielprocedure dat asielzoekers onnodig lang in de opvang moeten verblijven. Als stevige maatregelen uitblijven, zal de opvangcrisis zich dan ook verheven en zullen de wachttijden blijven oplopen aangezien asielzoekers steeds langer moeten wachten op een beoordeling door de IND én passende huisvesting.

De huidige ontwikkelingen laten zien dat borging van de menselijke maat in de asielketen zoals is opgenomen in het Regeerakkoord niet snel zal worden gerealiseerd. Daarom pleit VluchtelingenWerk in lijn met de commissie-Van Zwol en met de uitspraken van de directeur-generaal van de IND⁴, voor versnelling van kansrijke asielaanvragen en meer ruimte voor het voordeel van de twijfel. VluchtelingenWerk stelt verder dat rust in de asielketen door de focus te leggen op het tijdig en zorgvuldig uitvoeren van de bestaande asielprocedure noodzakelijk is. De commissie-Van Zwol wijst ook op het belang van rust op dit beleidsterrein. Zo stelt de

1 https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/MIGR_ASYPCNTZM_custom_3543201/default/table?lang=en

2 <https://ind.nl/nl/na-uw-aanvraag/doorlooptijden-asielaanvraag>

3 <https://ind.nl/en/documents/09-2022/at-august-2022-main-report.pdf>

4 <https://www.trouw.nl/politiek/nieuwe-ind-baas-rhodia-maas-te-lang-hebben-we-gezeqd-dat-we-alles-wel-zouden-oplossen-bc8d1f61/>

commissie dat zichtbaar gestuurd moet worden op snelheid en tijdigheid van wacht- en doorlooptijden, en noemt ze het belang van goede planning met aandacht voor complexe zaken, meerjarige stabiele capaciteit voor de uitvoering, goede informatievoorziening intern en extern en investering in een zorgvuldige (eerste) asielaanvraag, inclusief informatie en rechtsbijstand. Dit is ook veelvuldig aan de orde gekomen in relatie tot het terugbrengen van de menselijke maat in het migratiebeleid en noodzakelijk voor de borging van de menselijke maat in de asielprocedure.

VluchtelingenWerk maakt zich grote zorgen over de oplopende wachttijden bij de IND. De verlenging van de beslistermijn in de asielprocedure leidt bovendien tot het verder oplopen van de wachttijden voor mensen die asiel aanvragen. Daarbij verergert de verlenging van de beslistermijn in de asielprocedure de opvangcrises. VluchtelingenWerk pleit voor rust in de asielketen door de focus te leggen op het tijdig en zorgvuldig uitvoeren van de bestaande asielprocedure. Dat begint bij structurele langjarige financiering van de IND, investering in voldoende en goed gekwalificeerd personeel en de versnelling van kansrijke asielaanvragen waarbij ruimte wordt gegeven aan het voordeel van de twijfel.

Nareismaatregel

Door de lange wachttijden voor de asielprocedure blijven gezinnen nog langer van elkaar gescheiden. Daar komen oplopende wachttijden bij de gezinsherenigingsprocedure bij en vervolgens wordt geheel in strijd met de Gezinsherenigingsrichtlijn, het visum voor de gezinsleden pas na meer dan een halfjaar afgegeven. De nareismaatregel is op 3 oktober in werking getreden maar de uitvoering blijkt nog niet goed geregeld. Voor het COA is het nog niet mogelijk om snel aan de IND de informatie over passende huisvesting te leveren. Hierdoor zal de gezinshereniging van statushouders die al wel passende huisvesting hebben NOG LANGER worden vertraagd.

VluchtelingenWerk pleit ervoor dat de nareismaatregel niet wordt uitgevoerd en in ieder geval opgeschort tot de uitvoering geregeld is en vluchtelingengezinnen met passende huisvesting niet ook worden gedupeerd.

Overlast en sobere opvang

De staatssecretaris is voornemens om een aparte procesbeschikbaarheidslocatie met sobere opvang en toezicht (strakke huisregels, dagelijkse registratie en kamercontroles, geen leefgeld) te creëren voor asielzoekers uit veilige landen van herkomst, erkende vluchtelingen die een vergunning in een ander Europees land hebben en asielzoekers met een Dublinclaim. De staatssecretaris beschouwt de asielaanvragen van deze groepen als 'kansarm'. Het gaat bij vergunninghouders uit andere EU-landen evenwel om erkende vluchtelingen. En asielverzoeken met een Dublinclaim kunnen wel degelijk zeer kansrijk zijn, waarbij alleen nog discussie is welke Lidstaat verantwoordelijk is.

De staatssecretaris heeft tevens de [eindevaluatie](#) van de pilot sobere opvang spoor 2 naar de Tweede Kamer gestuurd. Uit de evaluatie blijkt niet dat de overlast gedurende de pilot is afgenomen. Bij deze pilot werden de kwetsbare asielzoekers uit spoor 2 in principe niet in het speciale gebouw achter de hekken geplaatst maar kregen zij alleen hun verstrekkingen in natura en een dagelijkse registratieplicht. De onderzoekers wijzen erop dat dit in combinatie

met de lange duur tot schrijnende situaties en zelfs ondervoeding en tekort aan kleding bij de kinderen leidde (p.23).

De opvangvoorzieningen moeten niet generiek worden versoberd voor asielzoekers uit veilige landen van herkomst, erkende vluchtelingen die een vergunning in een ander Europees land hebben en asielzoekers met een Dublinclaim en zeker niet voor kwetsbare asielzoekers. Er is een kleine groep die overlast veroorzaakt. Daarom is het beter om minder kansrijke asielverzoeken snel te beoordelen – in plaats van een Dublinclaim te leggen, aangezien dat gepaard gaat met langdurig verblijf in de opvang .

Opvang en verblijf van Oekraïense vluchtelingen in Nederland

Bijna 80.000 vluchtelingen uit Oekraïne hebben in Nederland tijdelijke bescherming gevonden. Zij verblijven in gemeentelijke en in particuliere opvang of bij familie/vrienden. De bezettingsgraad van de Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO) is momenteel 96%. De hoge bezettingsgraad is zorgelijk met het oog op de aankomst van nieuwe vluchtelingen en leidt daarnaast tot toenemende klachten over de leefomstandigheden. De meeste opvanglocaties zijn niet geschikt voor langdurige opvang. De bewoners willen graag meer regie over hun eigen leven. De inrichting van de eetvoorzieningen op veel locaties (bijv. niet zelf kunnen koken, vaste eettijden) en het gebrek aan privacy wringen en verhouden zich niet goed met hun poging een (tijdelijk) bestaan op te bouwen en te werken.

Door de EU-Richtlijn Tijdelijke Bescherming genieten vluchtelingen uit Oekraïne direct een tijdelijke bescherming in Nederland. De manier waarop Nederland deze richtlijn implementeert, heeft ertoe geleid dat zij een andere positie hebben dan asielzoekers en statushouders. Voor de vluchtelingen uit Oekraïne werden talloze specifieke regels en wetten opgesteld en aangepast. Dat leidt enerzijds tot een grote druk op beleidsmakers en uitvoeringsinstanties en een vertraging in het voorzien in de behoeften van de Oekraïense ontheemden. Anderzijds leidt het ook tot een 'status aparte' die vluchtelingen uit Oekraïne in een onduidelijke positie plaatst, ergens tussen asielzoekers en statushouders in. De onduidelijkheid van de termijn van de Tijdelijke Beschermingsrichtlijn (in ieder geval tot maart 2023 en maximaal tot maart 2025) en het feit dat vluchtelingen uit Oekraïne tot het einde van de Tijdelijke Richtlijn geen andere verblijfsmogelijkheden hebben, draagt hieraan bij. Dit valt hen zwaar, zeker in combinatie met de oorlog en de onzekerheid over de situatie in het land van herkomst.

Vluchtelingen uit Oekraïne mogen (in tegenstelling tot asielzoekers) gelukkig meteen na aankomst in Nederland werken: het verheugt ons te zien dat velen van hen dit ook doen. Maar nog niet alle regelgeving is daarop aangepast. Zo zijn er moeilijkheden met kinderopvangtoeslag (vele van de werkenden zijn moeders met kinderen). Ook mag deze groep volgens de Nederlandse regelgeving niet werken als ZZP'er. Het is van groot belang dat dit mogelijk gemaakt wordt. Dit is zelfs een verplichting op grond van de Tijdelijke Beschermingsrichtlijn. Oekraïners zijn (anders dan statushouders) niet inburgeringsplichtig. Om zich te kunnen redden (ook met betaald werk) is het echter ook voor hen nodig om de Nederlandse taal te leren. Zij zijn daarvoor aangewezen op het volwassenenonderwijs, maar daar blijft het vooralsnog bij. Het zou helpen om Oekraïense vluchtelingen actief toegang te geven tot professioneel taalonderwijs en de (gemeentelijke) budgetten daartoe te verhogen.

Bovendien hebben veel vluchtelingen behoefte aan persoonlijke maatschappelijke begeleiding door lokale vrijwilligers, ondersteund door betaalde krachten, die hen wegwijs maken in het reilen en zeilen van de complexe Nederlandse samenleving en persoonsgerichte begeleiding kunnen bieden op tal van levensgebieden.

Voor vluchtelingen uit Oekraïne is er een duidelijke behoefte aan een langetermijnperspectief – voor de vluchtelingen zelf, maar ook voor alle betrokken instanties waaronder gemeentes. VluchtelingenWerk dringt aan op een spoedig realistisch en concreet perspectief voor alle betrokkenen. Vluchtelingen uit Oekraïne moeten dan ook binnen afzienbare tijd een vergelijkbare positie krijgen als statushouders waardoor zij de kans krijgen hun verdere participatie in de Nederlandse samenleving vorm te geven. Hiermee kan een 'integratie-achterstand' worden voorkomen.

Binnen de groep die Oekraïne heeft moeten ontvluchten als gevolg van de oorlog in het land vraagt de positie van de zogeheten derdelanders (vluchtelingen met een andere nationaliteit dan de Oekraïense) speciale aandacht. Derdelanders die in Oekraïne ten tijde van het uitbreken van de oorlog een tijdelijke verblijfsstatus hadden en die niet voor 19 juli 2022 zijn geregistreerd, vallen in Nederland vanaf 4 maart 2023 niet meer onder de Europese beschermingsrichtlijn. Voor velen van hen, die bijvoorbeeld voor werk of studie in Oekraïne verbleven, is er op dit moment onvoldoende toekomstperspectief. Het beleidskader dat door de staatssecretaris voor deze groep derdelanders vóór 1 oktober 2022 was aangekondigd, laat nog op zich wachten en deze groep ziet maart volgend jaar dichterbij komen. Daarnaast zijn er vluchtelingen met de Oekraïense nationaliteit die door verschillende interpretaties van de Tijdelijke Beschermingsrichtlijn in de verschillende EU-lidstaten tussen wal en schip dreigen te vallen. Zo krijgen Oekraïners die voor 27 november 2021 het land verlieten bijvoorbeeld omdat zij in Polen werkten, in Nederland geen tijdelijke bescherming, maar ook in Polen kunnen zij geen beroep doen op Tijdelijke Bescherming doordat de Poolse richtlijn hier niet in voorziet. Het is onduidelijk waar deze groep bescherming kan vinden in de EU.

VluchtelingenWerk dringt aan op snelle en heldere beleidskaders voor vluchtelingen uit Oekraïne die niet -meer- onder de Nederlandse Tijdelijke Beschermingsrichtlijn vallen.

Vertrekmoratorium voor Iraanse asielzoekers i.v.m. gewelddadig optreden regime

Na de tragische dood in detentie van Mahsa Amini, die opgepakt was door de religieuze politie in Iran omdat zij haar hoofddoek niet goed zou hebben gedragen, braken grootschalige protesten los. Deze wijdverbreide protesten worden door het regime met veel geweld neergeslagen. Amnesty International stelt dat het regime opdracht heeft gegeven om 'zonder genade op te treden'. De mensenrechtenorganisatie [Iran Human Rights](#) berichtte op 8 oktober dat er tot dan toe minstens 185 doden zouden zijn gevallen. Vanwege de onveilige situatie heeft het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken het reisadvies op 7 oktober jl. aangepast. Er geldt nu een [negatief reisadvies voor heel Iran](#).

Iran beschuldigt 'buitenlandse krachten en Iraniërs in de diaspora' ervan de massale onrust te veroorzaken. In [Iraanse media](#) worden de demonstranten weggezet als 'buitenlandse agenten' waarbij de rol van het internet wordt gehekeld. Het Iraanse regime heeft een lange arm, en houdt de diaspora scherp in de gaten. Uitgeprocedeerde asielzoekers die verplicht terugkeren,

lopen het risico om bij inreis te worden ondervraagd, ook over hun asielmotieven. Daarbij is het de vraag of de Iraanse overheid de verklaringen daarover zal geloven.⁵ De steun vanuit de Iraanse diaspora voor de [massale solidariteitsdemonstraties](#), ook in Nederland, verheft de argwaan ten opzichte van deze mensen. Uitzettingen zijn daarom op dit moment onverantwoord.

Vanwege de onzekere, onveilige en grillige situatie in Iran als gevolg van de massale protesten na de dood van Mahsa Amini, is het momenteel onverantwoord om Iraniërs wier asielverzoek is afgewezen, uit te zetten naar dit land. VluchtelingenWerk meent dat de staatssecretaris per direct een vertrekmoratorium moet afkondigen voor Iran.

De mobilisatie van Russische reservisten en het asielbeleid t.a.v. Rusland

Rusland kondigde per 21 september een 'gedeeltelijke mobilisatie' af. Volgens de Russische autoriteiten zullen 300.000 reservisten worden opgeroepen. Sinds de mobilisatie-afkondiging blijkt dat ook mannen die geen reservist zijn en geen enkele gevechtservaring hebben, worden opgeroepen. Voor zover bij VluchtelingenWerk bekend, hebben zich sinds de mobilisatie zeven gevluchte Russen op AC Schiphol gemeld. In het Nederlandse asielbeleid geldt momenteel een besluit- en vertrekmoratorium voor *dienstplichtige* Russische mannen die dienst weigeren of zijn gedeserteerd. De reden voor het instellen van het besluit- en vertrekmoratorium is volgens de [Kamerbrief](#) van 29 juni jl. een gebrek aan betrouwbare informatie over de vraag of deze groep in Rusland (gedwongen) wordt ingezet in de oorlog in Oekraïne. Voor gevluchte *beroepsmilitairen* die deserteren geldt het besluit- en vertrekmoratorium niet; voor hen geldt dat zij als vluchteling kunnen worden aangemerkt indien wordt voldaan aan de voorwaarden genoemd in [C2/3.2 van de Vreemdelingencirculaire](#). Van de *reservisten* is overduidelijk dat zij in Oekraïne worden ingezet. Zij zouden net als beroepsmilitairen behandeld moeten worden in de asielprocedure.

Op basis van internationaal en Europees vluchtelingenrecht worden Russen die gevlucht zijn omdat zij niet willen dienen in een leger dat door de internationale gemeenschap veroordeelde oorlogsmisdaden pleegt, aangemerkt als politiek vluchteling met recht op bescherming. VluchtelingenWerk roept de staatssecretaris op om dit standpunt uit te dragen en deze Russen, behoudens contra-indicaties, een vluchtelingenstatus te verstrekken.

Wij hopen dat u onze inbreng kunt gebruiken voor het debat. Voor vragen of een toelichting zijn we uiteraard beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Frank Candel
Bestuursvoorzitter VluchtelingenWerk Nederland

⁵ Zie onder meer Min BuZa, [Ambtsbericht Iran](#), 31 mei 2022, p.62, p. 105-107